

ต้นทุนการ เลี้ยงปลา ให้ล้ำคุ่น เพื่อการส่งออก

นางสาวชาลินี นาคเวก

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-697-5

013214

I15519b85

THE COST OF EEL (ANGUILLA JAPONICA) CULTURE
FOR EXPORT PURPOSES

Miss Chalinee Narkveg

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

ISBN 974-563-697-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ต้นทุนการเลี้ยงปลาไทยญี่ปุ่นเพื่อการล่วงออก

โดย นางสาวชาลินี นาคเวก
ภาควิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์อรพินธ์ ชาติอัปสร
นายอรรถ ช่องกา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....*บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*บันทึก ๒๐๖๗*..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

.....*บันทึก ๒๐๖๗*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประวิตร นิลสุวรรณากุล)

.....*บันทึก ๒๐๖๗*..... กรรมการ
(อาจารย์อรพินธ์ ชาติอัปสร)

.....*บันทึก ๒๐๖๗*..... กรรมการ
(นายอรรถ ช่องกา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ต้นทุนการเลี้ยงปลาไหลญี่ปุ่นเพื่อการส่งออก
ชื่อนิสิต	นางสาวชาลินี นาคเวก
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์อรพินธ์ ชาติอัปสร
	นายอรรถ ช่อฟาก
ภาควิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2526

บทคัดย่อ

ประเทศไทยได้มีการเลี้ยงปลาไหลมากกว่า 10 ปีแล้ว แต่คนไทยไม่นิยมบริโภค การเลี้ยงจึงมุ่งเพื่อส่งออกไปขายยังตลาดต่างประเทศ พันธุ์ที่นิยมเลี้ยงคือปลาไหลญี่ปุ่น (Anguilla Japonica) เนื่องจาก เป็นพันธุ์ที่เลี้ยงง่ายและมีผู้บริโภคกันอยู่ทั่วไป เพราะมีเนื้อนุ่ม รสดี และเชื่อกันว่าเป็นยาบำรุงกำลัง แก้โรคลม ปวดเมื่อย เคร็ดดยก ทำให้ร่างกาย อ่อนุ่น จึงมีราคาแพง

พันธุ์ปลาไหลที่เลี้ยงนี้ได้มาจากแหล่งพันธุ์ปลาตามธรรมชาติ เนื่องจากมนุษย์ยังไม่สามารถผสมพันธุ์ปลาไหลนี้ได้ เอง จึงต้องออกไปตักจับในทะเลหรือตามปากแม่น้ำและแม่น้ำเลี้ยง จนได้ขนาดที่อาจขายให้เขาไปเลี้ยงต่อเรียกว่า "กูโรโกะ" ซึ่งมีน้ำหนักประมาณ 300 - 500 ตัวต่อ 1 กิโลกรัม และอาจเลี้ยงจนมีขนาดใหญ่ถึง 5 - 6 ตัวต่อ 1 กิโลกรัม สำหรับผู้ซื้อไป บริโภค

ในการศึกษาต้นทุนปลาไหลญี่ปุ่นนี้ได้เลือกจากรุ่นที่เลี้ยงในปี 2525 ซึ่งใช้เวลาในการเลี้ยง dismay คือ 16 เดือน แต่สามารถขายได้หมดในเดือนที่ 23 โดยเมื่อเลี้ยงไป ได้ 6 เดือนก็ขายกูโรโกะไปบางส่วน และทยอยขายที่เหลือไปในเดือนที่ 12, 16 และ 23 ในขณะเดียวกัน เมื่อเลี้ยงไปถึงเดือนที่ 13 ก็ได้สั่งพันธุ์ปลารุ่นปี 2526 เข้ามาเลี้ยงอีก จึงมี การแบ่งเฉลี่ยต้นทุนบางส่วนให้กับปลาไหลรุ่นใหม่ด้วย

พันธุ์ปลารุ่นปี 2525 น้ำซึ่งมา 1,500,000 ตัว เหลือรอดชีวิตจนถึงขนาดที่คลอด ต้องการเพียง 1,143,750 ตัว เพราะสูญเสียในช่วงแรกของการเลี้ยงจนเป็นกูโรโกะไป 15% และสูญเสียในช่วงต่อมาอีก 15% ของที่เหลือ จากการวิเคราะห์ได้ต้นทุนกูโรโกะตัวละ 6.19 บาท ปลาไหลที่เหลือซึ่งเลี้ยงเพื่อขายให้ผู้บริโภคได้มีการขายไปในเดือนที่ 12, 16 และ 23 และมี

ต้นทุนค่าตัวตามลำดับดังนี้คือ 19.82, 23.23 และ 33.82 บาท ซึ่งมีคันทุนค่าพันธุ์ปลาเป็น 65.10%, 20.33%, 17.35% และ 11.92% ของต้นทุนทั้งหมดในการขายถูกโกร์โกะเมื่อสั่นเดือนที่ 6 และการขายปลาไอลในเดือนที่ 12, 16 และ 23 ส่วนต้นทุนอื่นที่เห็นได้ชัดคือค่าอาหารซึ่งมีอัตราส่วนเป็น 7.77%, 12.26%, 19.15% และ 27.72% ของต้นทุนทั้งหมดในการขายถูกโกร์โกะ และเมื่อมีการขายในเดือนที่ 12, 16 และ 23 ซึ่งทำให้สรุปได้ว่า ต้นทุนหลักใน 2 ระยะแรกคือเมื่อขายถูกโกร์โกะในเดือนที่ 6 และการขายปลาไอลในเดือนที่ 12 คือค่าพันธุ์ปลา ส่วนต้นทุนหลักใน 2 ระยะหลังคือเมื่อขายปลาไอลในเดือนที่ 16 และ 23 คือค่าอาหาร ฝ่ายบริหารจะใช้ต้นทุนเหล่านี้ประกอบกับการตัดสินใจว่าจะเลี้ยงต่อไปหรือจะขายในช่วงเวลาต่าง ๆ กันอย่างไรบ้าง และนอกจากนี้ยังอาจใช้ต้นทุนเหล่านี้ในการวางแผนถึงจำนวนปลาไอลที่จะซื้อเข้ามาเลี้ยงในรุ่นต่อไป รวมทั้งกำหนดระยะเวลาในการเลี้ยงและจำนวนที่จะขายถูกโกร์โกะจำนวนเท่าใด และเลี้ยงต่อจนได้ขนาดที่ตลาดต้องการจำนวนเท่าใด

ปัญหาสำคัญของผู้ทำฟาร์มปลาไอลญี่ปุ่นคือ ราคาอาหารปلامีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่ราคาขายปลาไอลญี่ปุ่นในตลาดสากลมีแนวโน้มต่ำลง ซึ่งปัญหานี้น่าจะได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐบาลในการควบคุมราคาอาหารปลาเพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อส่งออกให้มีต้นทุนค่าเพื่อแข่งขันกับประเทศไทย ได้ ปัญหาเรื่องพันธุ์ปลาซึ่งมีรายจ่ายไม่สามารถหาทางเพาะขยายพันธุ์ได้เอง ปัญหาเรื่องน้ำที่ใช้เลี้ยงปลาไอลก็เป็นปัญหาที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่ง เพราะมีผลต่อการเจริญเติบโตของปลาไอล ตั้งนั้นจึงต้องมีการใช้เทคนิคทั้งทางวิชาการและจากประสบการณ์ในการควบคุมอุณหภูมิของน้ำ การระบายน้ำ และการปรับคุณสมบัติของน้ำให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของปลาไอล นอกจากนี้การเลี้ยงปลาไอลยังต้องใช้น้ำบาดาลซึ่งเป็นน้ำตามธรรมชาติ ถ้ารัฐบาลมีนโยบายจะไม่ให้สูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้เพื่อบังกันการทرزุดตัวของแผ่นดิน ฟาร์มปลาไอลก็จะประสบกับปัญหาเป็นอย่างมาก เพราะการใช้น้ำประปาซึ่งมีคลอรีนผสมอยู่จะต้องผ่านน้ำเข้าเครื่องสกัดคลอรีนเสียก่อน ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนในอุปกรณ์เหล่านี้อีกเป็นจำนวนมากมากด้วย

อย่างไรก็ตาม การทำฟาร์มปลาไอลต้องใช้เงินลงทุนสูงและต้องอาศัยเทคนิคในการเลี้ยงและการบริหารที่ดีด้วยจึงจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายได้

Thesis Title The Cost of Eel (*Anguilla Japonica*) Culture for Export Purposes

Name Miss Chalinee Narkveg

Thesis Advisor Mrs. Orapin Chartabsorn
 Mr. Adth Chorphaka

Department Accountancy

Academic Year 1983

ABSTRACT

There has been an eel culture in Thailand for more than 10 years. Ironically, this type of eels is not popular to Thai consumers. Eel farmers therefore, do the business with exporting purpose. The most popular type of eel culture is the Japanese eel. It has become popular because it can be easily cultured, it is nourishing, tasty and presumably has some medical properties. It serves as a health tonic, prevents a stroke, helps in the recovery of stiff, aching muscle and muscle sprains, and keeps the consumers' bodies warm. This type of eels is therefore more expensive than others.

The eels are found only in nature. There has not been any artificial reproductive method for breeding. The only way for eel culture is fishing for them in the sea or around the estuary and feeding them in the pond until they are big enough. They can then be sold either to farmers who will continue feeding them and resell them in the future, this is usually done when eels, called Kuroko, are at the size when 300-500 of them weigh 1 kilogram, or they can be sold directly to the consumers when they are of a size when 5-6 of them weigh 1 kilogram.

The cost study on these Japanese eels was restricted to the 1982 cultured crop. This crop had been nourished for 16 months as previously planned but was totally sold in the 23rd month. Part of the crop was sold at the 6th month, when they were at kuroko size. The rests were partially sold at the 12th, 16th and lastly at the 23rd month. Meanwhile, eels of the 1983 cultured crop were brought into the farm at the 13th month. Expenses incurred since then were allocated between the two crops.

There were 1,500,000 eels in the first crop. Loss, amounting to approximately 15 per cent of the total crop would occur between the period from the beginning of the culture and the time eels are at kuroko size. The second loss, about 15% of the remaining, occurred during the period from kuroko size to selling time. The residue left for sale would be about 1,143,750 fish. Results of the analysis reveal that the cost of kuroko culture was Bahts 6.19 each while that of eel when sold at the 12th, 16th and 23rd month was Bahts 19.82, Bahts 23.23 and Bahts 33.82 each respectively. Breeding cost of eel when sold at the 6th, 12th, 16th and 23rd month was 65.10%, 20.33%, 17.35% and 11.92% of the total cost respectively. Another prominent cost was the cost of food which was 7.77%, 12.26%, 19.15% and 27.72% of the total culture cost for eels sold at the 6th, 12th 16th and 23rd month respectively. Thus it can be summarized that the significant cost for the culture of eel up to 6th and 12th month was the breeding cost, while that of the two further stages of culture was the food cost. This knowledge should be beneficial to those engaged in eel culture in making decisions for the period of culture to be undertaken, the number of eels to be sold at different stages of culture.

There are, however, several problems concerning eel culture. The price of fish feed is continuously increasing while the price of Japanese eels in the world market has a tendency to drop. In order to help promoting exporting of Japanese eels, Thai Government should assist by controlling the price of fish feed so that Thai exporters could compete with others. Water is also another problem since it significantly affects the growth of eels. Improved techniques are needed to control the water temperature, water circulation and water quality so that it is suitable for the culture and development of Japanese eels. At present underground water is the primary source of water used in the farm. If this practice is forbidden in order to stop land subsidence, the use of water supplied by the Water Works Authority would cause an additional cost, since it contains high content of chlorine which has to be got rid of before the water can be used by the farm.

In order to be successful, eel culturing needs high investment, sufficient technical knowhow as well as good planning and good management.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๘

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ประธานกรรมการสอน อาจารย์อรพินธ์ ชาติอปสร อาจารย์ที่ปรึกษา และคุณอรรถ ช่องผาก กรรมการบริหารของเอตีเคفار์มซึ่งรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ท่านเหล่านี้ได้เสียสละเวลาอันมีค่าของท่านโดยให้คำปรึกษา ข้อแนะนำและตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงและขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ประวิตร นิลสุวรรณากุล ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และกรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณคุณบุญลุยส์ บุญสุริยะกิจจา ผู้จัดการฟาร์ม และคุณวินิจ ตันสกุล นักวิชาการประจำฟาร์มที่ได้ช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ตลอดมา อนึ่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่อาจสำเร็จได้เลย ถ้าผู้เขียนมิได้รับแรงผลักดันจากคุณพ่อ คุณแม่และน้อง ๆ ตลอดจนเพื่อน ๆ ซึ่งผู้เขียน深感感激อยู่เสมอ

ชาลินี นาคเวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กติการรมประภากศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
 1. บทนำ.....	 1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	1
วิธีการศึกษา.....	2
ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา.....	5
 2. ความรู้ที่ไปเกี่ยวกับปลาไหลญี่ปุ่น.....	6
รูปร่างลักษณะ.....	6
แหล่งพื้นที่.....	7
การรวมรวมลูกปลา	7
 3. การดำเนินงานของฟาร์มและการเลี้ยงปลาไหลในญี่ปุ่น	10
ลักษณะของน้ำ เลี้ยงปลาไหลญี่ปุ่น	10
ขนาดของน้ำ เลี้ยง	11
การดูแลรักษา	12
น้ำ	14
อาหาร	17
การเลี้ยง	18
การจับและขนส่งสูคลาด เพื่อจำหน่าย	23
สรุปเทคนิคในการเลี้ยงของฟาร์มตัวอย่าง	23

4.	ต้นทุนการเลี้ยงปลาไหล ญี่ปุ่น	27
	การวิเคราะห์ต้นทุนในการเลี้ยงปลาไหล	28
	สูตรที่ใช้ในการคำนวณ	30
	แนวทางในการคำนวณ	31
	รายละเอียดที่ใช้ในการคำนวณ	32
	สินค้าคงเหลือ	47
5.	สรุปผลการวิเคราะห์ ปัญหาและข้อเสนอแนะ	49
	บรรณานุกรม	52
	ภาคผนวก	53
	ประวัติ	56

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ปริมาณการรับซื้อปลาไหลญี่ปุ่นจากประเทศต่างๆของญี่ปุ่น	๓
2 ปริมาณการส่งออกปลาไหลญี่ปุ่นของฟาร์มตัวอย่างในปี ๒๕๒๕	๔
3 แสดงช่วงเวลาการเลี้ยงปลาไหลญี่ปุ่นของฟาร์มรุ่นปี ๒๕๒๒ ถึง ๒๕๒๕	๒๗
4 รายละเอียดของลินทรัพย์และค่าเสื่อมราคา	๓๕
5 ต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ในการเลี้ยงปลาไหลญี่ปุ่นรุ่นปี ๒๕๒๕	๓๖
6 การคำนวณต้นทุนกูโรโกะ เมื่อสิ้นเดือนที่ ๖	๓๗
7 ต้นทุนของกูโรโกะที่เหลือและเสียหายไปทั้งหมด (๗๔๓,๗๕๐ ตัว)	๓๙
8 ต้นทุนของปลาไหลที่ขาย เมื่อสิ้นเดือนที่ ๑๒ (๒๒๓,๑๒๕ ตัว)	๔๐
9 ต้นทุนของปลาไหลที่ขาย เมื่อสิ้นเดือนที่ ๑๖ (๒๙๗,๕๐๐ ตัว)	๔๒
๑๐ ต้นทุนของปลาไหลที่ขาย เมื่อสิ้นเดือนที่ ๒๓ (๒๒๓,๑๒๕ ตัว)	๔๔
๑๑ อัตราส่วนร้อยละของต้นทุน เปรียบเทียบตามเวลาต่างๆที่ขาย	๔๖
๑๒ ส่วนประกอบธาตุอาหาร	๕๕
๑๓ ประเทศที่นิยมบริโภคปลาไหลญี่ปุ่น	๕๕

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	ปลาไหลญี่ปุ่น (Anguilla Japonica)	7
2	ลูกปลาไหลญี่ปุ่นที่จับได้จากปากแม่น้ำ	8
3	ลูกปลาไหลญี่ปุ่นที่เพิ่งจับได้ เทียบขนาดกับมือคน	8
4	รูปตัดแสดงลักษณะบ่อ เสียงปลาไหลญี่ปุ่น	11
5	อุปกรณ์ให้อากาศในบ่ออนุบาลและบ่อในร่ม	12
6	ระหัดศีน้ำ	13
7	บ่อพักน้ำมาตราล	17
8	รางไม้คัตขนาด	20
9	คนงานบรรจุปลาไหลญี่ปุ่นใส่ถุง	24
10	วิธีทำ Kabayaki	54

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย